

maatte blive udstyret med et saadant Apparat. Gennem disse Udtalelser af Nationalbankdirektør Stephensen, som dog er den Mand, der i Kraft af sin Stilling i Egaliseringsfonden sidder nærmest ved de Kilder, der overhovedet kan øses af, naar man skal skaffe sig Oplysninger om Spekulationens Styrke, er der skabt en høj Grad af Sandsynlighed for, at Spekulationen spiller i hvert Fald ikke nogen afgørende Rolle i Spørgsmaalet om den danske Krones Stilling, efter at Egaliseringsfonden er blevet oprettet; om Spekulationen før Fondens Oprettelse har haft nogen Indflydelse, skal jeg lade staa hen.

Af de Udtalelser, den højtærede Finansminister fremsatte ved Egaliseringsfondens Oprettelse, tror jeg at turde sige, at Nationalbankens Ledelse havde det Indtryk, at den ikke i udpræget Grad kunde vente Hjelpeaktion fra Statsmagtens Side i den allernærmeste Fremtid, og da det nu er blevet konstateret gennem disse Maaned, hvor Egaliseringsfonden har virket, at den fremmede Mønt, som kunde skaffes ved Eksport, specielt af Landbrugsvarer, langtfra slog til til Dækning af Købet af det, vi nu en Gang skulde have udefra, saa blev Nationalbanken stillet overfor det Spørgsmaal: skal vi foretage os noget paa egen Haand eller skal vi ikke? Da jeg nu opfatter Nationalbankens Hovedopgave som den med alle til Raadighed for Banken staaende Midler at værne den danske Krone ikke alene i Dag, men til en hvilkensomhelst Dag, saa er det min Opfattelse, at naar Statsmagten ikke foretager sig noget, er det fuldkommen berettiget, at Nationalbanken anvender de Midler, som staar til dens Raadighed.

Og hvilke var det? Ja, vi ved jo sikkert alle, at praktisk talt staar der ikke andre Midler til Disposition end Diskontoforhøjelse. Man kan nu mene om Diskontoforhøjelse, hvad man vil, og som næringsdrivende har jeg selvfølgelig i høj Grad let ved at faa Øje paa, at det er en Ubehagelighed for Virksomheder, der maa arbejde med laante Penge, at skulle betale mere i Diskonto. Men staaende overfor Spørgsmaalet: at gøre noget eller ikke gøre noget, maa jeg hævde, at det var Nationalbankens Pligt, selv om Regeringen nok saa meget satte sig derimod, at gøre noget. Skulde vi komme dertil, at Regeringen kunde skalte og valte med Nationalbanken, som den vilde, vilde det jo sige, at Nationalbanken gik over til at være Statsbank, og da den jo i hvert Fald ikke er det endnu — ud fra det Synspunkt, at vort Pengevæsen er i sikrere Hænder ved at være

udskilt fra Statsadministrationen — maa jeg ogsaa finde det ganske naturligt, at naar Nationalbankens Ledelse stod overfor denne uhyre vigtige Opgave, kunde det ikke være noget aldeles afgørende for den, hvad den højtærede Finansminister ønskede eller ikke ønskede. At man selvfølgelig saa langt, som man mener at kunne strække sig, vil tage Hensyn til den til enhver Tid siddende Finansministers Følelser er en Selvfølgelighed, men staaende overfor at være eller ikke være — og det var der efter min Mening Tale om — maa jeg hævde, at Nationalbanken havde den Pligt at se paa, hvad der mulig kunde gavne Kronens Stilling, fremfor at tage Hensyn til, hvad der muligvis kunde være til Behag for de Ministre, som den nu en Gang samarbejder med.

Udover Diskontoforhøjelsen har Nationalbanken i sin Haand ved det Tryk, den kan lægge paa de andre Banker, at indskrænke Kreditten, og ogsaa den Vej ved vi at Nationalbanken gik i saa høj Grad, som den efter Omstændighederne mente at kunne forsvare. Men til Trods for at Nationalbanken altsaa havde disse to Vaaben, om jeg saa maa sige, og til Trods for at vi havde Egaliseringsfonden, erklærede alligevel Bankdirektør Stephensen ved den nævnte Lejlighed — og Begivenhederne har jo vist det —, at det var for faa Midler, Banken havde til sin Raadighed, hvis Kronen skulde holdes i Forholdet ca. 24½ Kr. for 1 £; man evnede ikke at holde den paa dette Niveau.

Spørgsmaalet om at sætte den danske Krone i fast Forhold til Guldet har Gang paa Gang været fremme, og ved den samme Lejlighed, da Nationalbankdirektør Stephensen var til Stede i Finansudvalget, spurgte jeg ham, hvorledes han saa paa dette Forhold. Han erklærede da for sit Vedkommende, at alene ved Tanken derom løb det ham koldt nedad Ryggen. Han betragtede det aabenbart — og jeg tror, at den højtærede Finansminister er enig i denne Opfattelse — som noget fuldkommen utopisk, at naar man blot gjorde dette, vilde det hele gaa af sig selv. Personlig begriber jeg ikke, at man kan tro noget saadant, men ikke destomindre er det en Kendsgerning, at der findes Tilhængere af denne Opfattelse.

Efter alt foreliggende gav Nationalbanken altsaa for saa vidt op, og Nationalbankdirektør Stephensen lagde ikke Skjul paa, at efter hans Opfattelse var Hovedondet Handelsbalancen. At det ogsaa kan have Interesse, at Statens og Kommuner-